

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/17/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7110219195
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7110219195.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Maximovej a sudkýň JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobcu: J. M., nar. XX.X.XXXX, bytom V., F. X, proti žalovanej: U. M., nar. X.X.XXXX, bytom U. N. X, V. v konaní o zaplatenie 1.746,21 Eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 8. septembra 2015, č. k. 11C/216/2010-121

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a vyslovil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodol tak o návrhu žalobcu, ktorý sa (aj po pripustení zmeny žalobného návrhu uznesením z 8. septembra 2015) proti žalovanej domáhal zaplatenia sumy 1.746,21 Eur titulom bezdôvodného obohatenia a trov konania. Súd predchádzajúcim rozsudkom z 15. februára 2012 žalovanú zaviazal k úhrade pôvodne uplatnenej sumy vo výške 1.420,06 Eur spolu s trovami konania. Predmetný rozsudok bol uznesením Krajského súdu v Košiciach z 28. júna 2013, sp. zn. 3Co 161/2012 zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalobca si uplatnil dlžnú sumu z titulu neuhradeného nájomného (polovicu z uhradenej sumy) polovica pevných platieb zo zálohového predpisu za obdobie rokov 2003 až 2010, poplatok za odvoz odpadu 6.2004 do 30.6.2007, ktorú vyšpecifikoval písomným podaním z 26. mája 2015 (zmenený žalobný návrh). Žalovaná vzniesla námietku premlčania vo vzťahu k zmenenému návrhu.

3. Po vykonanom dokazovaní súd poukázal na ustanovenia § 107 ods. 1, 2, § 101, § 100 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a zdôraznil, že k bezdôvodnému obohateniu - získanému plneniu bez právneho dôvodu (ak právny dôvod neexistoval od začiatku) dochádza okamihom poskytnutia plnenia. Týmto okamihom je tiež určený začiatok objektívnej premlčacej doby. Subjektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa postihnutý dozvedel, že plnil bez právneho dôvodu a komu plnil. V danom prípade začala plynúť objektívna premlčacia doba zaplatením súm a to za obdobie rokov 6/2003 uplynula najneskôr 6/2006 za obdobie 6-12/2004 uplynula najneskôr 6-12/2007. Za obdobie 1-2/2005 uplynula najneskôr 1-2/2008, obdobie 3-7/2005 uplynula najneskôr 3-7/2008. Čo sa týka zálohových platieb, takisto za obdobie 8-12/2005 uplynula najneskôr 8-12/2008, obdobie 1-12/2006 uplynula najneskôr 1-12/2009, obdobie 1-7/2007 uplynula najneskôr 1-7/2010, ostatné nároky od 8 - 12/2007, 1-12/2008, 1-12/2009, 1-3/2010 premlčané neboli. Rovnako je premlčaný uplatnený nárok za odvoz odpadu vo výške 66,25 Eur a to aj v prípade každej sumy ročne za rok 2004 - premlčaný najneskôr 2007, za rok 2005 - premlčaný najneskôr 2008, za rok 2006 - premlčaný najneskôr 2009, za 6/2007

- premlčaný najneskôr 6/2010, nakoľko návrh bol podaný 2. augusta 2010. Žalobca nepredložil súdu doklad o zaplatení zálohových platieb, iba mesačný zálohový predpis platieb za roky 2004, 2005, 2006. Predložil potvrdenie Mesta Košice ako správcu dane o výške poplatku za odpad na jednu osobu v období od 1.6.2004 do 30.6.2007, platobný výmer ohľadne dane z nehnuteľnosti na rok 2007, 2008, 2009 a poštový lístok o zaplatení poplatku vo výške 17,75 Eur, avšak štyrikrát s rovnakým dátumom 12.5.2010. Z takto predložených dôkazov vôbec súd nevedel ustáliť žalobcom uplatnený nárok napriek viacerým výzvam na jeho spresnenie a predloženie relevantných listinných dôkazov. Subjektívna lehota začína plynúť odo dňa, čo sa žalobca dozvedel, že plnil bez právneho dôvodu. Žalobca svoj návrh kvantitatívne rozšíril až podaním z 5. mája 2014 a upresneným podaním z 26. mája 2015, t.j. po uplynutí tak objektívnej premlčacej doby, ako aj subjektívnej premlčacej doby. Vzhľadom na to, že žalovaná vzniesla námietku premlčania, nebolo možné žalobcovi priznať premlčané právo.

4. Súd poukázal aj na ust. ust. 3 ods. 1, § 144, § 146 ods. 1, § 148 ods. 1, § 853, § 451 ods. 1, § 454 OZ a uzavrel, že vykonaným dokazovaním mal za nesporne preukázané, a ani medzi stranami sporu nebolo sporné, že po rozvedení manželstva strany sporu spoločný byt neužívali od 7/2004, kedy sa žalovaná z bytu odsťahovala. Od uvedenej doby žalobca výlučne sám uhrádzal platby spojené s užívaním predmetného bytu. K dohode o právach a povinnostiach vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva, vo vzťahu k otázke úhrady nákladov spojených s bývaním medzi účastníkmi nedošlo a ani jeden z nich návrh na úpravu práv a povinností podľa ust. § 146 Občianskeho zákonníka na súde nepodal. Uvedená skutočnosť vyplynula z výpovedí účastníkov konania. Súd zdôraznil, že Občiansky zákonník nemá ustanovenie, ktoré by upravovalo vzťahy manželov k spoločnému majetku vrátane jeho užívania v období, keď zaniklo ich bezpodielové spoluvlastníctvo, avšak ešte nedošlo k jeho vyporiadaniu. Pri nedostatku výslovnej právnej úpravy tejto otázky (správa majetku, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve, po jeho zániku) treba hľadať odpoveď v ust. § 853 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto ustanovenia sa občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani Občianskym zákonníkom ani iným zákonom, spravujú ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy obsahom a účelom im najbližšie. Je zrejmé, že za takéto ustanovenia treba považovať ustanovenia § 143 a nasl. Občianskeho zákonníka o bezpodielovom spoluvlastníctve. V súlade s citovaným zákonným ustanovením, ako aj ustálenou súdnou judikatúrou, teda aj po zániku majetkového spoločenstva manželov, až do jeho vyporiadania, zostáva každý z manželov vlastníkom celej veci a viaže ho rovnaká povinnosť ako počas trvania manželstva, t.j. uhrádzať náklady spojené s jej užívaním. Je v súlade s ustálenou súdnou judikatúrou, že ak náklady spojené s užívaním spoločnej veci po rozvedení manželstva uhradil iba jeden z bezpodielových spoluvlastníkov z vlastných prostriedkov, môže sa domáhať náhrady takto vynaložených nákladov voči druhému spoluvlastníkovi, titulom bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451 ods.1 a § 454 Občianskeho zákonníka. Je však potrebné uviesť, že takéto právo resp. takýto nárok vzniká len za situácie, že obaja rozvedení manželia byt skutočne aj užívajú. Povinnosť uhrádzať náklady spojené s bývaním totiž zodpovedá právu spoločného užívania veci. Právo vec užívať a povinnosť uhrádzať náklady spojené s užívaním veci sú teda vo vzájomnom vzťahu a vyjadrujú rovnaké postavenie oboch manželov k veciam patriacim do bezpodielového spoluvlastníctva. Uvedená zásada vyplýva z dikcie ust. § 144 Občianskeho zákonníka. Hoci postavenie oboch rozvedených manželov k veci patriacej do BSM je rovnaké, ale jeden z rozvedených manželov právo vyplývajúce z vlastníctva k veci nevyužíva a teda, byt neužíva a nepožíva ani plnenia spojené s užívaním bytu, a zároveň, druhý z rozvedených manželov v plnom rozsahu sám byt užíva a požíva plnenia, spojené s užívaním bytu, tomuto druhému manželovi nevzniká právo domáhať sa od druhého spoluvlastníka náhrady s tým súvisiacich vynaložených nákladov. V tejto súvislosti súd poukázal aj na skladbu položiek, tvoriacich predpísané mesačné úhrady za plnenia spojené s bývaním. Tieto sú v prevažnej miere tvorené práve zálohovými platbami za plnenia spojené s užívaním bytu, ako sú vodné a stočné, studená voda na prípravu teplej úžitkovej vody, ohrev teplej úžitkovej vody, dodávka ústredného kúrenia a pevnými poplatkami za výťah, elektrickú energiu spoločných priestorov, deratizáciu a pod., čo nepochybne sú plnenia, ktoré fakticky (takpovediac fyzicky) požíval výlučne žalobca. Keďže v konaní nebolo sporné, že žalovaná byt v období, ktoré bolo predmetom konania, neužívala, súd uzavrel, že žalobca nemá nárok na zaplatenie polovice zaplatených úhrad spojených s bývaním a preto návrh v celom rozsahu zamietol.

5. Odhliadnuc od vyššie uvedeného, primárneho dôvodu pre zamietnutie návrhu, súd konštatoval, že sú tu aj ďalšie dôvody, pre ktoré návrh nie je dôvodný. Tieto súd uviedol už len na okraj. V prvom rade poukázal na dobré mravy. Okrem toho, že samotný zákon neumožňuje priznanie uplatneného nároku v prípade, kedy jeden z rozvedených manželov byt neužíva, uplatnený nárok je tiež v rozpore

s dobrými mravmi. Predmetom vyporiadania BSM stal spoločný byt a po odchode žalovanej, v zmysle rozsudku Okresného súdu Košice I zo 4. februára 2010, sp. zn. 40C/10/2007 sa stal žalobca jeho výlučným vlastníkom. Bolo by preto skutočne nespravodlivé, keby žalovaná mala platiť úhrady za byt, ktorý neužívala, ako i poplatok za odvoz odpadu v Košiciach, pričom v Košiciach nebyvala. V prípade, že by žalovaná nevzniesla námietku premlčania, súd by návrh zamietol ako nedôvodný aj z dôvodu, že je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko žalovaná v predmetnom byte nebyvala už od júla 2004. Túto skutočnosť potvrdil vo svojej výpovedi aj samotný žalobca. Žalovaná uviedla, že v byte nemohla bývať, pretože žalobca ju z bytu vyhadzoval a žil tam s inou partnerkou. Preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodnú.

6. Súd vyslovil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku [§ 151 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, platný a účinný do 30. júna 2016, ďalej len „O.s.p.“].

7. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca a žiadal, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobe vyhovel. Žalobca poukázal na výsledky vykonaného dokazovania a uviedol, že by považoval za spravodlivé, aby aj jemu boli vyplatené výdavky, ktoré musel uhrádzať za byt zo svojho účtu za polovicu žalovanej a pritom živiť aj ich spoločné dve deti, tak ako v rozsudku o vyporiadaní BSM mu bolo nariadené vyplatiť jej sumu 13.277,57 Eur. Zároveň odvolateľ poukázal na predchádzajúci rozsudok v tejto veci, v ktorej súd rozhodol v prospech žalobcu, preto nesúhlasí s rozsudkom z 8. septembra 2015, keďže žalovaná z bytu odišla zámerne, aby sa vyhla plateniu nájomného, nie ako uvádza, že ju žalobca z bytu vyhodil, čím u nej došlo k bezdôvodnému obohateniu, lebo prispievať na byt prestala v čase, keď ešte neboli rozvedení a tento stav trval až do vyporiadania BSM, teda do 10. apríla 2010, kedy nadobudol rozsudok právoplatnosť. Žalobca poukázal na ust. § 107 ods. 2 OZ a zdôraznil, že ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, tak sa právo na jeho vydanie premlčuje za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Ďalej, čo sa týka premlčania, žalobca uviedol, že nemohol podať návrh na vydanie platobného rozkazu v čase, keď mu prestala prispievať na nájomné, t.j. v júni 2004, lebo vtedy ešte nemohol vedieť, dokedy bude spoluvlastníkom bytu, preto musel počkať až do rozhodnutia súdu o vyporiadaní BSM. Nakoľko tá istá sudkyňa vydala dva protichodné rozsudky v tej istej veci, žiada, aby odvolací súd rozhodol zhodne s rozsudkom z 15. februára 2012 a jeho žalobe vyhovel.

8. K odvolaniu žalobcu podala písomné vyjadrenie žalovaná, ktorá navrhla rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Trvala na svojom tvrdení, že predmetný byt nemohla užívať, nakoľko žalobca ju svojím konaním prinútil byt opustiť, v dôsledku čoho jej vznikli zvýšené výdavky na dopravu do a zo zamestnania, ktoré od júla 2004 do februára 2010, kedy došlo k vysporiadaniu BSM, predstavujú sumu 52.536 Sk (1.743,87 Eur). Ak by to záviselo od jej vôle, radšej by v uvedenom období byt užívala a finančné prostriedky vynaložené na dopravu dávala žalobcovi na náklady spojené s užívaním predmetného bytu. Keďže ide o sumu 1.743,87 Eur, žalobca by v konečnom dôsledku dostal vyššiu sumu, ako požaduje a jej by cesta do zamestnania trvala podstatne kratší čas. Rázne odmieta tvrdenie žalobcu, že z jej strany išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Žalobca mal asi na mysli svoje konanie, keď ešte pred rozvodom predal ich spoločné osobné motorové vozidlo, aby po rozvode nebolo predmetom vyporiadania BSM, peniaze z predaja tohto vozidla si ponechal a kúpil iné motorové vozidlo, ktoré však v evidencii motorových vozidiel prihlásil na meno inej osoby. Prípadne mal na mysli pokus o podvod, keď počas pobytu žalovanej v nemocnici, kde sa podrobila operácii, práve v deň jej operácie doručil súdu v mene žalovanej žiadosť o rozvod, v ktorej sa žalovaná zrieka bytu v jeho prospech a na tejto listine sfaľšoval aj jej podpis. K tomuto skutku sa následne počas pojednávania priznal sudkyňa, ktorá pojednávala vo veci ich rozvodu, takže žalovaná má za to, že táto skutočnosť je zaznamenaná v zápisnici z uvedeného pojednávania.

9. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý platí aj na konania začaté pred dňom jeho účinnosti (§ 470 ods. 1 CSP).

10. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia tohto zákona, zostávajú zachované.

11. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov [§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p. v spojení s ust. § 470 ods. 2 prvej

vety CSP, v CSP odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h)) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach 20. decembra 2017 o 12,25 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 215, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

12. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobcom namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené.

13. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, na zistený skutkový stav aplikoval správne ustanovenia Občianskeho zákonníka a tieto aj správne vyložil, pričom nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd jeho rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Odvolací súd dospel k záveru, že konštatovanie a právna argumentácia súdu prvej inštancie o premlčaní časti nároku žalobcu, je správna. Odvolacia námietka žalobcu, že zo strany žalovanej ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, a preto sa nárok premlčí až za 10 rokov, nemôže obstať, pretože takýto záver z vykonaného dokazovania v žiadnom prípade nevyplyva a na toto tvrdenie žalobca nepredložil žiaden dôkaz ani v odvolaní (za predpokladu, že by takýto dôkaz nemohol predložiť už v konaní na súde prvej inštancie). Predmetná odvolacia námietka preto nie je spôsobilá spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

15. Odvolací súd nepovažuje za opodstatnenú ani argumentáciu odvolateľa, že by bolo spravodlivé, aby aj žalovaná bola povinná vyplatiť žalobcovi výdavky, ktoré musel uhrádzať za byt zo svojho účtu aj za polovicu žalovanej a pritom živiť aj ich spoločné dve deti, tak ako v rozsudku o vyporiadaní BSM mu bolo nariadené vyplatiť sumu 13.277,57 Eur žalovanej.

16. S názorom súdu prvej inštancie, že ak náklady spojené s užívaním spoločnej veci po rozvode manželstva uhradil iba jeden z bezpodielových spoluvlastníkov z vlastných prostriedkov, môže sa domáhať náhrady takto vynaložených nákladov voči druhému spoluvlastníkovi titulom bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451 ods. 1 a § 454 Občianskeho zákonníka, avšak len za situácie, že obaja rozvedení manželia byt skutočne aj spoločne užívajú, sa odvolací súd plne stotožňuje. Správny je teda názor, že hoci postavenie oboch rozvedených manželov k veci patriacej do BSM je rovnaké, ale jeden z rozvedených manželov byt neužíva a nepožíva ani plnenia spojené s užívaním bytu, a zároveň, druhý z rozvedených manželov v plnom rozsahu sám byt užíva a požíva plnenia, spojené s užívaním bytu, tomuto druhému manželovi nevzniká právo domáhať sa od druhého spoluvlastníka náhrady s tým súvisiacich vynaložených nákladov.

17. Nad rámec vyššie uvedeného odvolací súd zdôrazňuje, že žalobca v žalobnom návrhu uplatnil nárok v položkách, tvoriacich iba predpísané mesačné úhrady (zálohové platby) za plnenia spojené s bývaním, bez uvedenia skutočných nákladov po ich vyúčtovaní v jednotlivých rokoch (preplatky alebo nedoplatky).

18. Súd prvej inštancie považoval v konaní za nesporné, že žalovaná byt v období, ktoré bolo predmetom konania, neužívala, a preto správne uzavrel, že žalobca nemá nárok na zaplatenie polovice zaplatených úhrad spojených s bývaním; správne preto návrh v celom rozsahu zamietol.

19. Odvolanie žalobcu z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov preto nemožno považovať za opodstatnené a z uvedených dôvodov bol rozsudok ako vecne správny potvrdený v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP. Vo zvyšku v nadväznosti na § 387 ods. 2 CSP odvolací súd poukazuje na správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a úspešná žalovaná si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila. Preto odvolací súd stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred

diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).